

Høringssvar på ” Høring af Klimastatus og-fremskrivning 2025”

21-05-2025

Tak for muligheden for at komme med høringssvar på: ” Høring af Klimastatus og -fremskrivning 2025”, jeres j.nr. 2025-2134, link til <https://www.kefm.dk/klima/klimastatus-og-fremskrivning/klimastatus-og-fremskrivning-2025>

Kap 18 Landbrugsprocesser

Afsnit: 18,1 Overordnet udvikling i sektoren frem til 2050:

Til tabel 18,2 Udvikling i antal dyr 1990-2050 (ca antal) (side 6) har vi følgende kommentarer:

Malkekvæg: 70% af mælkeproducenterne ønsker at ophøre med produktionen inden 2035 (jf. Undersøgelse til Kvægkongressen 2025), hvorfor estimatet på ca. 488.000 malkekøer i 2030 er for højt, når der kommer store markreguleringseffekter i de mest husdyrtætte områder.

Det virker usandsynligt at antallet af økologiske malkekøer stiger med omkring 16 %. Iflg. Danmarks Statistik faldt produktionen af økologisk mælk 11 pct. i 2024, mens den samlede produktion af mælk er uændret i forhold til 2023. Ud af den samlede produktion af 5.692 mio. kg. mælk var 635 mio. kg. økologisk mælk. I samme periode faldt det samlede antal malkekøer, og den seneste opgørelse pr. 31. december 2024 viste, at der var 543.000 malkekøer.

Aftalen om et Grønt Danmark vil især ramme mange husdyrtætte områder, hvis virkemidlerne gennemføres som anført i de forskellige oplandsbeskrivelser. Ud fra en gennemgang af Concitos beregninger (<https://concito.dk/udgivelser/arealomlaegningens-markreguleringens-effekter-paa-landbrugsarealet-husdyrproduktionen>) af effekterne fra arealomlægninger og markreguleringer i 14 vandoplande, kommer vi frem til, at antallet af kvæg i disse vil blive reduceret med 160.000-170.000 DE, hvortil kommer reduktioner i de øvrige vandoplande i størrelsesordenen 30.000 DE inden 2035. Bæredygtigt Landbrugs estimat er 430.000 malkekøer i 2035.

Meget interessant at økologi er kommet med for sig selv for først gang, her virker det også til at der er en over estimering af antal dyr. Til trods for at der er et ønske om mere økologi, så vil de også blive ramt, af en del, af de samme udfordringer som de konventionelle landmænd i forbindelse med ”Aftalen om et grønt Danmark” og de generel kommentarer vi har længere ned i dette høringssvar.

Søer: Antallet påvirkes også af markreguleringseffekter og skønnes beregnet for højt i 2035. Ses i KF25 Landbrug – dataark. Er det biologisk realistisk at forvente, at hver so vil gå fra 34 levende pattegrise i gennemsnit i 2025 til 38,3 i 2050?

Slagtesvin: Reduktionen af antal producerede slagtesvin vurderes betydeligt større i 2030, end som det fremgår af skemaet på side 6. Effekterne fra arealomlægninger og markreguleringer vil slå hårdt igennem på de mindst rentable produktioner, hvortil hører slagtesvin. Dertil kommer, at disse effekter i nogen grad lægges oven i effekten af den mere generelle effekt af klimaafgiften, der indføres fra 2030. Det er kun muligt for de helt store bedrifter at foretage opkøb og evt. udvide fremadrettet, da økonomien i slagtesvineproduktionen kun muliggør stordrift.

Det samlede landbrugsareal:

Forventes frem mod 2050 at blive reduceret med 390.000 ha jf. "Aftalen af 18. Nov 2024". Derudover forventes landbrugsarealet reduceret med yderligere 125.000 ha (25 år x 5000 ha) der historisk har været udlagt til boligområder, infrastruktur m.v. så det forventede samlede landbrugsareal i 2050. Dette skriver Concito også om i deres rapport "Det byggede miljøes betydning for fremtidens arealanvendelse" link <https://concito.dk/udgivelser/byggede-miljoes-betydning-fremtidens-arealanvendelse>. Hvor Concito beskriver at knap 3000 ha nyt land hvert år bebygges med nye boliger, infrastruktur og erhvervsområder. Dermed bliver der forsat mindre plads til natur, biodiversitet, fødevarerproduktion mm.

KF25 Landbrug – dataark:

Vi skal endnu engang henvise til, at indførslen af Bovaer foruden de problematikker det giver for landmanden og dyrene, også bygger det på et forkert beregningsgrundlag, når vi taler om danske køernes metan-udledning. Som anført tidligere år henleder vi opmærksomheden på den mere korrekte udregning af biogent metans klimabelastning benævnt GWP* som henvises til i IPCC's 6. rapport. Klimafremskrivning bør inkludere denne mere videnskabelige korrekte udregning i forhold til køernes bidrag i form af metan-udledning og ikke som det er nu bruge den gamle IPCC's 5. rapport.

Generelt til Fremskrivningen:

Igennem fremskrivningen virker det til, at der forventes en lineær udviklingskurve i forhold til klimatilpasning fremadrettet. Der er dog en række variable, som ikke inkluderes og som stiller spørgsmål ved den forventede nedgang i både husdyrproduktionen – og ikke mindst antallet af bedrifter, som vi har nævnt ved tidligere høring, men bør gentages:

- **Gennemsnitsalderen for landmænd i 2024 er ca. 59 år**, hvorved mange landmænd vil nå pensionsalderen, når vi når til fx 2030. Det medfører at flere landmænd tænker i afvikling og ikke tilpasning. De kører dermed pt. en nedslidningsstrategi.
- Derfor vil **et generationsskifte omkring år 2030 komme til at kræve store investeringer** i bl.a. maskinel og driftsbygninger. Ikke mindst, da CO₂ afgifternes indførelse, samtidigt falder sammen med yderligere krav til staldene til kvægstalde, som træder i kraft i starten af 2032-2034.
- Ikke nævnt er, at **den psykiske belastning** gennem de seneste år er blevet stor på grund af den offentlige udskamning. Derfor møder vi flere landmænd, som er opgivende og ikke længere ønsker at være i erhvervet.
- Når der fra politisk side er aftalt så **store kvælstofreduktioner**, vil et større areal blive umuligt at dyrke med almindelige salgsafgrøder, da reduktionerne flere steder overgår, hvad der er teoretisk- og praktisk muligt. Dermed kan arealerne kun bruges til ekstensivt græs, der klippes en gang eller to årligt med eller uden en marginal gødningstildeling, hvorpå produktionen bliver begrænset. Da alle disse arealer ikke har en alternativ anvendelse, bliver prisen på det græs meget lav. Ved at skabe en produktion af billigt ekstensivt græs med høj tørstofprocent, som er rigtig fint til biogas, har man fundet en model, hvor man kan undvære en stor del af husdyrproduktionens affald – nemlig gylle og møg.
- Desuden vil udtagningen af landbrugsarealer i nogle områder gøre det umuligt at drive husdyrproduktion. Årsagen er, at det ikke bliver rentabelt at **transportere foder og husdyrgødning over lange afstande**, når omkringliggende arealer bliver udtaget.

Ovenstående vil resultere i afvikling af langt flere bedrifter, når vi når til 2030, hvilket vil medføre et yderligere fald i landbrugsarealer og husdyrproduktionen herhjemme.

Med venlig hilsen og på vejen af Bæredygtigt Landbrug

Faglig Specialist, Cand.scient.

Anne Smet Andersen